

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Vladimir Timofti,
Judecători – Anatolie Țurcan și Victor Boico,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Lunca Ion în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Edrașco Natalia xxxxx, născută la xxxxx,
originară și domiciliată în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.05.2017 - 09.08.2017;

Instanță de apel: 07.09.2017 - 02.11.2017;

Instanță de recurs: 17.07.2018 - 26.09.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 09 august 2017, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Edrașco Natalia a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.art.42 alin.(2), 46, 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, la 5 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul producerii, preparării, experimentării, extragerii, prelucrării, transformării, procurării, păstrării, expedierii, transportării, distribuirii substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor pe termen de 5 ani.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Edrașco Natalia a săvârșit infracțiunea de circulație ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari, în cadrul unui grup criminal organizat, în calitate de coautor, în următoarele circumstanțe:

Astfel, persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, în perioada lunilor august - octombrie a anului 2016, exercitând funcția de ofițer de investigații a inspectoratului de Poliție Ciocana, al Direcției Poliție mun. Chișinău, urmărind premeditat scopul punerii în circulație ilegală a

drogurilor în scop de înstrăinare, acționând împreună și de comun acord cu mai multe persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, precum și alte persoane implicate, au creat în prealabil, pentru comiterea infracțiunii de circulație ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare, un grup criminal organizat, distribuind preventiv rolurile fiecăruia potrivit cărora, persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, activând în calitate de organizator și coautor, pentru transformare, procurare, păstrare, expediere, transportare, distribuire și înstrăinare a drogurilor în scop de înstrăinare, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală, a obținut drogul - heroina, care în perioada lunilor august - octombrie a anului 2016 până la 26 octombrie 2016, aflându-se în mun. Chișinău, în mai multe etape a transmis-o spre realizare persoanei în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, în cantitate totală de 390 grame, ultima partidă de heroină în cantitate totală de 19,788 grame ambalată în două pachete din polietilenă de tip zip-lock fiind transmisă de către persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată pentru realizare persoanei în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, la 26 octombrie 2016, ora 15:04, în timp ce se aflau în salonul automobilului model „Hyundai Tucson” cu n/î xxxxx, parcat în preajma Inspectoratului de Poliție Ciocana a Direcției de Poliție mun. Chișinău, din str. Voluntarilor, 3/1, mun. Chișinău.

Persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, la rândul său împreună cu o altă persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, cantitatea de heroină transmisă spre realizare de către o altă persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, o reambalau în pachetele mai mici a câte 15 și 25 grame care, le transmitea spre realizare lui Edrașco Natalia și altor complici în privința cărora cauza penală la fel fost disjunsă într-o procedură separată, precum și altor persoane, prin intermediul cărora heroina transmisă spre realizare era distribuită consumatorilor finali.

3. Avocatul Sofroni Sergiu în numele inculpatei a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, lui Edrașco Natalia să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului a invocat că, la stabilirea pedepsei inculpatei instanța nu au ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei și de persoana celui vinovat, iar ca rezultat i-a aplicat o pedeapsă prea aspră.

Reieșind din materialele dosarului, cauza penală a fost examinată în procedura simplificată prevăzută la art.364¹ Cod de procedură penală, iar potrivit cerințelor prescrise la alin.(8) art.364¹ Cod de procedură penală, noile limite de pedeapsă constituie 10 ani pedeapsa maximă, iar pedeapsa minimă 4 ani și 8 luni închisoare.

În acest context, prima instanță urma să stabilească o pedeapsă în limitele enunțate, ținând cont de principiul individualizării pedepsei în raport cu gravitatea concretă a infracțiunii, cât și cu pericolozitatea inculpatei, rolul acesteia la săvârșirea infracțiunii incriminate, motivul și scopul săvârșirii infracțiunii, prezența circumstanțelor agravante și atenuante, precum și alte criterii.

Totodată, prima instanță nu a motivat din care considerente a aplicat pedeapsa sub formă de 5 ani 6 luni închisoare, dar nu a stabilit pedeapsă mai blândă, cum ar fi cea minimă de 4 ani 8 luni închisoare.

A mai invocat apelantul că, Edrașco Natalia fiind vorbitoare de limba rusă, în cadrul urmăririi penale, nu i-a fost înmănat rechizitoriul tradus în limba rusă, astfel a făcut cunoștință cu învinuirea abia în ședința de judecată, fiindu-i astfel încălcat dreptul la un proces echitabil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatei a ținut cont de prevederile art.art.16, 61, 70, 75, 76-78, 90 alin.(4) Cod penal, art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, corect stabilind noile limite ale pedepsei - minimă de 4 ani 8 luni închisoare și maximă de 10 ani închisoare, precum și de faptul că infracțiunea a fost comisă cu intenție, de gravitatea infracțiunii săvârșite - care se atribuie la categoria celor deosebit de grave, de faptul că anterior inculpata a fost judecată, antecedentele penale fiind stinse, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, ca circumstanță atenuantă fiind stabilită - căința sinceră, iar circumstanțe agravante nefiind stabilite.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță a determinat just că scopul legii penale poate fi atins la caz doar prin stabilirea pedepsei închisorii, cu executare reală, or, Edrașco Natalia anterior a fost condamnată prin sentința Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 26 martie 2007, fiind recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art.273 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsa de 2 ani închisoare, iar în baza art.90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată cu stabilirea termenului de probă de 1 an. Deși i-a fost acordată șansa de a-și corija comportamentul în sensul respectării legii penale, Edrașco Natalia a încălcat repetat legea penală și a demonstrat că o pedeapsă non-privativă de libertate nu este eficientă în privința sa.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele avocatului precum că, prima instanță trebuia să-i aplice inculpatei Edrașco Natalia pedeapsa minimă, sub formă de 4 ani 8 luni închisoare, deoarece opinia părților în ceea ce ține de pedeapsa stabilită nu este obligatorie pentru instanțele de judecată, care efectuează de sine stătător individualizarea pedepsei, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei.

Instanța de apel nu a atestat careva temeieri de a stabili lui Edrașco Natalia pedeapsa minimă prevăzută de lege, reținând în acest sens că, inculpata a comis infracțiunea cu intenție, a declarat că conștientiza în tot acest timp că încalcă legea penală, infracțiunea a fost săvârșită în cadrul unui grup criminal organizat, nu poate fi omisă gravitatea, rezonanța socială și consecințele infracțiunii, care privesc în ansamblu infirmă versiunea apărării precum că inculpatei urmează să-i fie stabilită pedeapsa minimă.

Alegațiile avocatului precum că lui Edrașco Natalia i-au fost încălcate drepturile procesuale, deoarece nu a primit în cadrul urmăririi penale rechizitoriul în limba rusă, au fost respinse de către instanță ca nefondate, subliniind că inculpata atât în ședința primei instanțe cât și în ședința instanței de apel a declarat că

învinuirea îi este clară, a primit copia rechizitoriului tradusă în limba rusă în prima instanță, deci rezultă că au fost înlăturate neajunsurile în cadrul judecării cauzei în prima instanță.

Totodată pe tot parcursul examinării cauzei penale în prima instanță și în apel, inculpatei i-a fost asigurat interpret care i-a tradus în limba rusă.

La fel, la materialele cauzei se găsesc actele procesuale din cadrul urmăririi penale, din care rezultă cert că inculpată a fost asigurată cu interpret, pe toate actele procesuale fiind aplicate semnăturile interpreților.

Circumstanțele și împrejurările enunțate au convins instanța de apel că, pedeapsa aplicată de prima instanță, sub formă de 5 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul producerii, preparării, experimentării, extragerii, prelucrării, transformării, procurării, păstrării, expedierii, transportării, distribuirii substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor pe termen de 5 ani, a fost individualizată corect, este echitabilă și proporțională circumstanțelor cauzei și personalității inculpatei și corespunde scopului pedepsei penale.

Totodată, prima instanță corect a indicat că față de inculpată nu poate fi aplicată instituția suspendării condiționate a pedepsei deoarece a comis o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, fapt ce ar fi în contradicție cu prevederile art.90 alin.(4) Cod penal.

5. Avocatul Lunca Ion în numele inculpatei, în temeiul pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Edrașco Natalia să-i fie aplicată pedeapsa 4 ani 8 luni închisoare.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de apel a raportat greșit criteriile de individualizare a pedepsei la circumstanțele faptice, or, în mod nejustificat instanța de apel nu a reținut faptul că inculpata Edrașco Natalia are la întreținere un copil minor, a dat declarații desfășurate despre toate circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea încă de la faza de urmărire penală care și-au găsit confirmare în declarațiile celorlalți martori și probe administrate în ședință de judecată, fiind astfel neglijat faptul că în prezenta speță sunt aplicabile prevederile lit. f) alin.(1) art.76 Cod penal.

La fel, instanța de apel a ignorat faptul că, în ședința de judecată în apel Edrașco Natalia a comunicat instanței precum că nu a primit rechizitoriul în limba rusă, interpretul care a participat la traducerea procesului de judecată a avut un rol foarte pasiv care traducea foarte puțin, iar inculpata nu putea să înțeleagă procedura de judecare a cauzai sale, or, neînțelegerea rechizitoriului de către inculpat constituie o încălcarea gravă a dreptului la apărare, iar în consecință se aduce o ingerință dreptului la un proces echitabil care este unul absolut garantat de art.6 alin.(1) CțEDO, iar instanța trebuia să motiveze aplicarea și/sau neaplicarea prevederilor art.385 alin.(4) Cod de procedură penală,

Totodată instanțele de fond nu au explicat în hotărârile pronunțate de ce nu poate fi aplică o pedeapsă mai blândă, or, caracterul discreționar nu trebuie să predomine asupra pedepsei în privința persoanei.

6. Asupra recursului declarat, a prezentat referință procurorul, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece la capitolul individualizării pedepsei, instanțele de fond au acordat deplină eficiență prevederilor art.art.6, 7, 61, 75-78, 90 alin.(4) Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

7. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul reține că recurentul invocă temeiurile pentru recurs prevăzute la pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și sau aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate, Colegiul constată că aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecătii.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de

persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră, că la aplicarea pedepsei inculpatei pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal, totodată ținând cont și de faptul că infracțiunea a fost comisă cu intenție, de gravitatea infracțiunii săvârșite - care se atribuie la categoria celor deosebit de grave, de faptul că anterior inculpata a fost judecată, antecedentele penale fiind stinse, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, ca circumstanță atenuantă fiind stabilită - căința sinceră, iar circumstanțe agravante nefiind stabilite.

Totodată, Colegiul penal menționează, că instanța de apel la emiterea deciziei a ținut cont și de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

Colegiul penal remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

O pedeapsă prea blândă nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către făptuitor și alte persoane.

Cu referire la alegațiile recurentului că, instanța de apel nu a reținut faptul că inculpata Edrașco Natalia are la întreținere un copil minor și că interpretul care a participat la traducerea procesului de judecată a avut un rol foarte pasiv care traducea foarte puțin, iar inculpata nu putea să înțeleagă procedura de judecare a cauzai sale, instanța de recurs le respinge ca neîntemeiate, deoarece aceste argumente nu au fost invocate în apel, ținând cont de prevederile art.427 alin.(2) Cod de procedură penală.

La fel, Colegiul penal respinge ca neîntemeiate și argumentele avocatului precum că, Edrașco Natalia a comunicat instanței precum că nu a primit rechizitoriul în limba rusă, or, neînțelegerea rechizitoriului de către inculpat constituie o încălcarea gravă a dreptului la apărare, iar în consecință se aduce o ingerință dreptului la un proces echitabil care este unul absolut garantat de art.6 alin.(1) CțEDO, deoarece asupra acestui argument instanța de apel s-a expus argumentat în decizia sa.

În consecință, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecării, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatei fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul

pedepsei penale - de a preveni săvârșirea de noi infracțiuni de către inculpată și alte persoane, fapt ce determină incontestabil concluzia de inadmisibilitate a recursului ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Lunca Ion în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Edrașco Natalia xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 octombrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Victor Boico